

Mladen Budinščak

PROCJENA STANJA I PERSPEKTIVA SPORTA ZA UČENIKE O. Š. „LJUBO BABIĆ” U JASTREBARSKOM

1. UVOD

„Šport djece i mladeži temelj je razvoja športa. Športskom podukom djeca stječu potrebna znanja, umijeća, navike, tj. odgajaju se za sustavno bavljenje športom. Športska poduka je, dakle, esencijalni dio športa djece i mladeži. Provodi se s djecom u športskim školama i s kategorijama pomlatka u športskim klubovima. Važna je polazna karika u lancu stvaranja mladih sportaša, odnosno, kadetskih i juniorskih kategorija sportaša u svakom pojedinom sportu.” (Milanović, 2001.).

Kao bazu za opću sportsku poduku i selekciju često i gotovo uvijek se koristi osnovna škola. Nastava TZK i rad kroz školske sportske klubove, učenici omogućava da dobiju neka bazična i osnovna predznanja o načinu vježbanja i o pojedinom sportu.

Da bi došli do kvalitetnijih saznanja i bolje informiranosti o interesima i individualnim potrebama učenika u Gradu Jastrebarskom u Osnovnoj školi „Ljubo Babić“ proveden je anonimni upitnik za procjenu stanja i perspektiva sporta za učenike predmetne nastave. Upitnik je zamišljen da pruži uvid i procjeni stanje i perspektive sporta i interese mladih za bavljenjem sportom u Gradu Jastrebarskom. Dobiveni rezultati će pomoći u procjeni interesa mladih za bavljenjem ili praćenjem sporta te će time olakšati:

- profesorima osmišljavanje programa slobodnih sportskih aktivnosti
- izradu raznih rekreacijskih programa na području Jastrebarskog
- osnivanje sportskih klubova koji još ne postoje u Jastrebarskom
- izgradnju potrebitih sportskih terena
- nabavu potrebite sportske opreme u školama

Treba znati da u Jastrebarskom sportska zajednica okuplja 39 registriranih različitih sportskih klubova s preko 1350 sportaša koji su nositelji sporta u Gradu, jednako tako da unutar Osnovne škole u sklopu van nastavnih aktivnosti postoji i školski Sportski klub „Jastreb” koji okuplja 250 članova. Učenici kluba su uključeni u sportske sekcije, kod muških: rukomet, stolni tenis, nogomet, atletika, badminton i streljaštvo, a kod žena: sportska gimnastika, rukomet, ritmika, stolni tenis, atletika, odbojka, badminton i streljaštvo.

Grad Jastrebarsko po infrastrukturi i materijalnim uvjetima ne odskaje od hrvatskog prosjeka, postoje dvije sportske dvorane koje nisu dobro opremljene

sportskim rekvizitima, nekoliko teniskih terena, tri igrališta za mali nogomet i jedno za košarku, nekoliko igrališta za veliki nogomet i ništa više. U Gradu ne postoji bazen za plivanje, klizalište, dvorana za gimnastiku, atletska staza ni dvorana za borilačke sportove.

2. METODE RADA

Od 670 učenika predmetne nastave, koji su trebali biti testirani, testirano je 610 učenika predmetne nastave što je 91% ispitanog uzorka i to 315 učenica i 295 učenik. Anonimni upitnik se sastojao od 10 pitanja na koji je svaki učenik dao svoj odgovor. Cijeli postupak se provodio u sklopu sata Tjelesne i zdravstvene kulture. Podaci su obrađeni deskriptivnom statistikom i u tablicama su izraženi numerički i u postocima.

Prikaz pitanja iz anonimnog upitnika za procjenu stanja i perspektiva sporta u Gradu Jastrebarsko:

1. Kako najradije ispunjavate svoje slobodno vrijeme :
 - a) sport (trening), b) glazba, c) rad na računalu (internet, igrice, facebook itd.) d) likovna umjetnost, e) rekreacija, f) rekreacija (planinarenje, aerobic, izleti, ples itd.)?
2. Koliko se puta tjednom, osim u nastavi tjelesnog, bavite nekom sportskom aktivnošću (bilo kojom – organizirano u klubovima ili rekreativno s prijateljima)?
3. Postoji li neka aktivnost (sport, jezici, glazba, umjetnost, ples itd.) kojom biste se rado bavili da postoji u Jastrebarskom (navedite nekoliko njih)?
4. Putujete li izvan Jastrebarskog radi bavljenja nekom aktivnosti (ukoliko da – navesti kojom)?
5. Za koje sportove smatrate da su najzanimljiviji i najviše ih volite gledati?
6. Kojim bi se sportom rado bavili?
7. Kojim bi se sportom bavili da on postoji u Jastrebarskom (možete zaokružiti više odgovora):
 - a) odbojka, b) badminton, c) plivanje, d) boks, e) klizanje, f) gimnastika, g) atletika, h) dizanje utega, i) nešto drugo (navesti što)?
8. Što biste htjeli da se od rekreacijskih sadržaja napravi i izgradi u Jaski (možete zaokružiti više odgovora):
 - a) klizalište, b) odbojka na pijesku, c) trim staza, d) atletska staza, e) dvorana za gimnastiku, f) dvorana za borilačke sportove, g) bazen, h) teren za mali nogomet s umjetnom travom, i) nešto drugo (navesti što)?

9. Na koji način dobivate najviše informacija o sportu i sportskim klubovima u Jastrebarskom:

- a) novine, b) radio, c) televizija, d) internet, e) roditelja, prijatelja i poznanika, f) ostalo?

Smatrate li da putem medija (novine, radio, televizija, internet) dobivate dovoljno informacija o sportu?

3. REZULTATI I RASPRAVA

Dobiveni rezultati testiranih učenika (610) za ispunjavanjem svoga slobodnog vremena (Tablica 1.) pokazuje da najveći udio zastupljenosti interesa za sport i to 223 ispitanika ili 36,6%. Slijedi interes za rad na računalu gdje se za takav način provođenja slobodnog vremena odlučilo 177 učenika ili 29%. Za glazbu interes pokazuje 143 ispitanika ili 23,4%, gdje većina od tog broja navodi ples „hip-hop” kao želju za bavljenjem time, iz čega proizlazi da se time manifestira interes za jednim načinom tjelesnog vježbanja. Zanimanje za likovnu umjetnost, izlete i rekreaciju je malo i gotovo zanemarivo ukupno 8%, što dovoljno govori o prioritetima mladih te uzrasne dobi.

Tablica 1.

1.	Sport	Glazba	Rad na računalu	Likovna umjetnost	Izleti	Rekreacija
Ukupno (610)	223 (36,6%)	177 (29%)	143 (23,4%)	19 (3,1%)	6 (1%)	24 (3,9%)

Bavljenjem još nekom sportskom aktivnošću, osim u nastavi TZK, u klubovima i rekreativno s prijateljima (Tablica 2.), najviše učenika provodi 2 - 3 puta tjednom (48%), a od 4 - 7 puta čak 32% što sveukupno znači da u toj dobi je jak interes i zanimanje za sport i za bavljenjem nekom fizičkom aktivnošću.

Tablica 2.

2.	nijedanput	jedanput	dvaput	triput	četiri puta	pet puta	šest puta	sedam puta
Ukupno (610)	80 (13,1%)	37 (6,1%)	146 (23,9%)	147 (24,1%)	67 (11%)	49 (8%)	22 (3,6%)	62 (10,2)

Na pitanje, postoji li neka aktivnost s kojom bi ste se rado bavili da postoji u Jastrebarskom (Tablica 3.), najviše odgovora je bilo o interesu za sport, i to 316 učenika (52%) se opredijelilo za tako nešto, određeni interes postoji i za ples (hip-hop) od 16%, za glazbu 13,4%, te za jezike 12,6%. Takav rezultat pokazuje da nedostaje različitih sportova u Jastrebarskom, da učenici imaju želju za bavljenjem takvim sadržajima.

Tablica 3.

3.	Sport	Jezici	Glazba	Umjetnost	Ples	Ništa
Ukupno (610)	316 (51,8%)	77 (12,6%)	82 (13,4%)	28 (4,6%)	98 (16,1%)	104 (17,1%)

Izvan Jastrebarskog putuje samo mali broj učenika sportaša (Tablica 4.) i to samo 101 što je 16,5%, što dovoljno govori o tome da želja za sportom i bavljenjem nekom aktivnosti postoji, ali žele tu aktivnost ili sport u svome Gradu vježbati i trenirati.

Tablica 4.

4.	Da	Ne
Ukupno (610)	101 (16,6%)	509 (83,4%)

Najzanimljiviji sportovi ispitanim učenicima (Tablica 5.) su naravno nogomet (46%) i rukomet (44%), ti sportovi su i u medijima najzastupljeniji, a i najveći broj učenika se bavi njima.

Tablica 5.

5.	Nogomet	Rukomet	Ostalo
Ukupno (610)	280 (46%)	273 (44,8%)	57 (9,2%)

Na pitanje kojim bi se sportom najradije bavili učenici (Tablica 6.1) pokazuju najveći interes za nogometom, rukometom, hokejom i plivanjem, dok bi se učenice (Tablica 6.2) najradije bavile klizanjem, rukometom, odbojkom i plesom.

Tablica 6.1.

6.1.	Nogomet	Rukomet	Hokej	Plivanje	Ostalo
Ukupno (315)	88 (28%)	44 (14%)	24 (7,6%)	15 (4,8%)	144 (45,6%)

Tablica 6.2.

6.2.	Klizanje	Rukomet	Odbojka	Ples	Ostalo
Ukupno (295)	62 (21%)	52 (17,6%)	42 (14,2%)	25 (8,5%)	114 (38,7%)

Od sportova, da postoje u Jastrebarskom (Tablica 7), ispitanici bi se najradije bavili klizanjem (31%), plivanjem (31%), boksom (23,6%) i odbojkom (19%), što bi trebao biti dovoljan pokazatelj da bi se trebalo nešto napraviti i pokrenuti osnivanje navedenih sportskih klubova u Jastrebarskom. Ukoliko bi se ostvarili materijalni uvjeti za bavljenje takvim sportovima samo formiranje sportskog kluba ne bi trebao predstavljati problem.

Tablica 7.

7.	Klizanje	Plivanje	Boks	Ostalo
Ukupno (610)	191 (31,3%)	189 (31%)	144 (23,6%)	86 (14,1)

Na pitanje, što biste htjeli da se od rekreacijskih sadržaja napravi i izgradi u Jastrebarskom (Tablica 8.), a gdje su ispitanici imali mogućnost dati više odgovora, najviše odgovora je bilo za bazen za plivanje i to 367 (60%), zatim za klizalište 278 (45,6%). Takvi odgovori samo idu u prilog tvrdnji da bi se trebala proširiti materijalna sportska infrastruktura Grada Jastrebarskog i omogućiti mladima da se bave sportovima kojim se žele baviti, a ne da u nemogućnosti bavljenja odabranim sportom biraju, neku fizičku aktivnost za koju nemaju baš previše volje ni želje pa jako brzo odustaju od bavljenja istom.

Tablica 8.

8.	Bazen	Klizalište
Ukupno (610)	367 (60%)	278 (45,6)

Mladi u Jastrebarskom najviše informacija o sportu i sportskim klubovima (Tablica 9.), koji postoje u Gradu, dobivaju preko lokalne TV postaje (58%). Preko interneta, sa stranica koje pišu o Gradu, o sportu i sportskim rezultatima, 42,5% učenika dobiva informaciju. Od roditelja, prijatelja, poznanika, lokalnih novina i lokalnog radija, ispitanici dobivaju isto informacije o sportu, ali u jako maloj mjeri, tako da to možemo reći da je takva količina informacija zanemariva.

Tablica 9.

9.	Televizija	Internet
Ukupno (610)	356 (58,4%)	259 (42,6%)

Na zadnje pitanje ankete koje je bilo usmjereno na to da li putem medija dobivaju dovoljno informacija o sportu (Tablica 10.), ispitanici su odgovorili pozitivno s 356 odgovora (58%) i negativno s 254 (42%) što govori da kroz medije nema dovoljno informacija o sportu, sportskim događajima i sportskim klubovima u Gradu Jastrebarskom. Sportska zajednica Grada nema svoju internet stranicu, jednako tako ne postoji nikakav sportski mjesečnik ni novine. Pokretanjem internet stranice i sportskog mjesečnika bi zasigurno promovirale zdrav način života, sport, sportske klubove i događanja, a i promovirale lokalnu zajednicu kao zdravu sredinu življenja.

Tablica 10.

10.	Da	Ne
Ukupno (610)	356 (58,7%)	254 (41,3%)

4. ZAKLJUČAK

Ovakvo istraživanje trebalo bi potaknuti razvoj novih sportova u Gradu Jastrebarskom, jednako tako trebalo bi profesorima TZK u Osnovnoj školi dati informaciju koje sportove bi trebalo promovirati i pokrenuti unutar školskih sportskih klubova. Zasigurno, odgovori iz ovakvoga upitnika iskazuju želju mladih za određenim granama sporta i interes za bavljenjem nekim novim aktivnostima u Gradu. Dobiveni rezultati mogu biti osnova, početak i temelj razvoja sporta i sportskih aktivnosti, a jednako tako i smjer što treba izgraditi i što nedostaje u lokalnoj zajednici za kvalitetniji način života.

5. LITERATURA

1. Korenčić, B. (2001.). Športska poduka djece u Zagrebačkom športskom savezu. U D. Milanović (ur). Zbornik radova: Stanje i perspektive Zagrebačkog športa. 23. – 24. veljače, Zagreb.